Field Research Report

Dissertation Title: "Inequality and Ineffectiveness in the Military: Explaining Historical Patterns of Recruitment and Promotion in the Turkish Officer Corps (1848-2015)"

102 INTERVIEWS & 16 FOCUS GROUP DISCUSSIONS (2016-2019)

ELITE INTERVIEWS (10+4)

- GENERALS (5+4)

1. S.Kisacik (R.Mj.Gen.), 19.02.19, 27.02. 19, Necatibey, Ankara
2. H. Cubuklu (R.Mj.Gen.), 20.02.19, 08.03. 19 Necatibey, Ankara, 24.04.19 Canakkale
3. E.Karakus (R.Lt.Gen.), 12.12.18, Kizilay, Ankara
4. M. F. Sengun (R.Lt.Gen.), 12.12.18, Kizilay, Ankara
5. A. Yavuz (R.Mj.Gen.), 21.05.19 Kucuksu, Istanbul
6. A.Dincturk (R.Mj.Gen.), 18.05.19, Sogutozu, Ankara

- POLITICIANS (5)

1. Muharrem Erkek (CHP), 08.05.19, Party Main HQ, Sogutozu, Ankara
2. Ilhan Cihaner (CHP), 18.04.19 Cankaya, Ankara
3. Mehmet Ali Celebi (CHP), 08.05.2019, TBMM, Bakanliklar, Ankara
4. Ozgur Ceylan (CHP), 08.05.2019, Party Main HQ, Sogutozu, Ankara
5. Umit Ozdag (IYI-P) (Remote)

Conversations with Scholars, Journalists, and Authors (17+8)

- SCHOLARS (13+6)

1. H.Y., 06.12.18, 12.04.19, TOBB University
2. A.V., 21.10.17, 06.12.18, Baskent University
3. M.U., 27.05.19, Avrasya University, Phone/WhatsApp
4. M.P., 29.05.19, The Turkish Military Academy
5. D.A. 06.12.18, TOBB University, TEPAV
6. N.O., 11.12.18 TOBB University, TEPAV
7. F.K., 14.09.18, Sabanci University
8. S.K., 28.05.19, TOBB University
9. Z.S., 12.15.18, Bilkent University

10. G.Yildiz, 2.05.19, 22,05.19, National Defense University
11. H.Erarslan, 09.05.19 Ankara University
12. C.Kurc, 27.05.19 Bilkent University
13. O.Destanoglu, 19.02.19 The Turkish Military Academy
14. Y.Ozguldur, TOBB University, 12.04.19

- JOURNALISTS and Authors (4+2)
    1. M.Gurcan, 20.7.17, Bakirkoy, Istanbul; 26.02.9 Tunali, Ankara
    2. M.Onsel, Anittepe, Ankara
    3. M.Yildiz, Kizilay, Ankara
    4. Y.Aksakaoglu, 22.01.2018, Besevler, Ankara

NON-ELITE INTERVIEWS [40+23]

- OFFICERS & NCOs (40+23): Codenames and alternate dates used
    1. Lt.Col. Ferdan, 12.05.17, 11.10.18, Balgat, Ankara
    2. Maj. Gunbatan, 13.4.17, 27.07.18, 17.01.19 (Whatsapp)
    3. Maj. Arbay, 13.10.18, Cukurambar, Ankara
    4. Maj. Sevik , 09.10.18, Bahcelievler; 15.05.19 Anittepe, Ankara
    5. Maj. Kurt, 27. 04.17 Oran, Ankara
    6. Maj. Ilgin, 190817, 12.04.17, 19.08.17, Anittepe, Ankara
    7. Maj. Cetin 07.10.18 Besevler, 13.11.18, 22.01.19 Cankaya, Ankara
    8. Maj. Guvenmez 14.03.19 Yildiz, Ankara
    9. Capt. Karadayi, 17.07.17 Bakanliklar, 24.05.19, Etlik, Ankara
    10. Capt. Nehir 29.07.17, 09.03. 18, 02.05.19 Levent, Istanbul
    11. Capt. Ozdar 03.05.19 Esenler, Istanbul
    12. Capt. Birgun, 12.05.17, 06.12.18, Bahceli, Ankara
    13. Capr. Genisgoz, 12.4.17, Ankara
    14. Capt. Ucan, 12.11.17, Kizilay, Ankara
    15. Capt.Cenk, 19.01.19, Bilkent, Ankara
    16. Capt. Ziviye, 26.07.27, Bahcelievler, Ankara.
    17. Capt. Akagac, 19.12.18, Bahceli, Ankara
    18. Capt. Pasak, 14.07.17, 08.10.18 Bahcelievler, Ankara
    19. Capt. Akitler, 22.02.19, Kizilay, Ankara
    20. Capt. Yavuz, 12.06.17, 17.07.17, 12.11.17, Etlik, Ankara, 13.05.19 Kaleici, Ankara

21. Capt. A. Selim, 15.01.19, Levent, Istanbul
22. Capt. Coskun, 12.10.18, Kizilay, Ankara
23. Capt. Gun, 11.10.18, Kizilay, Ankara
24. Lt. Karatay, 17.07.17, Devlet Mah., Ankara
25. Mst. Sg. Gurcan 26.07.18, Canakkale
26. Mst.Sg. UC 10.08.2018, Gokceada, Canakkale
27. Mst.Sg. Ali (E.B.) 05.10.2018 Etimesgut, Ankara (Recorded)
28. Col. Gunes. 11.10.2018, 05.12.18, 11.12.18, 23.12.18, 16.03.19, 18.05.19, Cukurambar, Ankara
29. Col. Ozden, 28.02.19, Bahceli, Ankara
30. Col. Altin, 03.07. 17, 07.07.17, Canakkale; 21.12.18, Izmir (Remote)
31. Col. Cilgin, 11.10.18, Balgat/Ankara
32. Col. Koker, Bahcelıeveler 12.03.2019
33. Maj. Aydiner, 10.10.17, Reston,VA
34. Maj. Serkan, 09.09.17, Unites States, (Remote)
35. Capt. Fersan, 10.08.17, United States (Remote)
36. Capt. Uner, 23.05.17, Seattle; 17.05.19 Tepe, Ankara
37. Capt. Ince, 12.04.19, Sogutozu, Ankara
38. Capt. Duzen, 28.07.18 (WhatsApp)
39. Capt. Ozkurt, 03.08.17, Tekirdag (Remote)
40. A.Degirmen, 19.08.17, 04.10.2018, Balgat, Ankara

FOCUS GROUP DISCUSSIONS (16)

- Retired Officers (12)
    1. DE and ZC, 02.05.19, Levent, Istanbul
    2. TL and FL, 07.05.19, Cepa, Ankara
    3. UL and UZ, 27.02.19, Bahceli, Ankara
    4. DC and ITL, 14.12.18, Akkopru, Ankara
    5. UZ and UL, 21.12.18, Bahcelievler, Ankara
    6. BPD and TD, 21.12.18 Kizilay, Ankara
    7. CH and BPD, 15.11.18, Oran, Ankara
    8. UZ and FH 08.10.18, Bahcelievler, Ankara
    9. UZ, FH, and NL 18.10.18, Bahcelievler, Ankara
    10. CZ and MD, 12.10.17, Etimesgut, Ankara (informal)

11. BPD and CH and BJ, 22.10.17, Oran, Ankara
12. BJ and BPD, 17.08.17, Anittepe, Ankara
13. CE and ZC ,02.05.19, Levent, Istanbul
14. M. Onsel, Retired Judge, and 2 Retired Cols, 15.10.18, J.Sos. Tes., Anittepe, Ankara
15. H. Cubuklu, S. Kisacik, and Colonel A., 27.02.19, Necatibey, Ankara
16. 4 Gendarmery Officers, 12.04.19, Tunali, Ankara

INTERVIEWS WITH ASSOCIATIONS

1. TESUD: The Retired Officers Association 12.03.2018, Kizilay, Ankara
   http://www.tesud.org.tr
2. TEMAD: The Retired NCOs Association -Canceled
   http://temad.org
3. EMUZER: The Retired Specialists Association.20.12.18, Kizilay, Ankara (Recorded)
   http://www.emuzder.org.tr
4. ADAM-DER: The Soldier Opponents of Military Coups Association: Contact established
   http://adam-der.org
5. ASDER: The Association of the Defenders of Justice:
   https://www.asder.org.tr
6. KUMPASDER: The Social Solidarity and Assistance Association of the Victims of the Conspiracy: Contact established
   http://www.kumpasder.org.tr
7. 78den86ya: The Social Solidarity and Assistance Association of from 78 to 86: Contact established
   http://www.78den86ya.org
8. 76LILAR ALUMNI ASSOCIATION- Interview held

A Series of Talks about Ergenekon and Sledgehammer Cases in TESUD- Association of Retired Officers (7)

1. 08.12.18, The Sledgehammer Case, R.Col. Mustafa Önsel

2. 22.12.18, The February 28 Case, Alican Turk

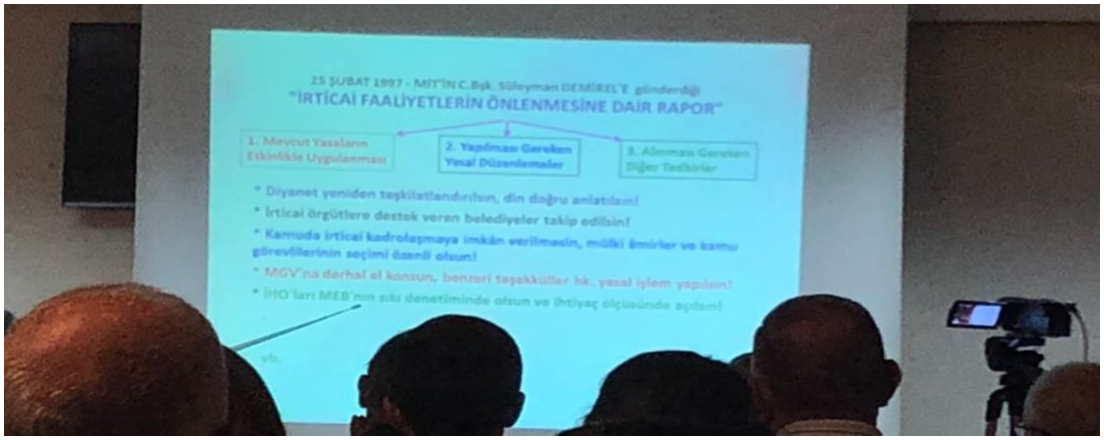

3. 12.01.19, The Izmir Military Espionage Case, R.Col. Coskun Basbuğ

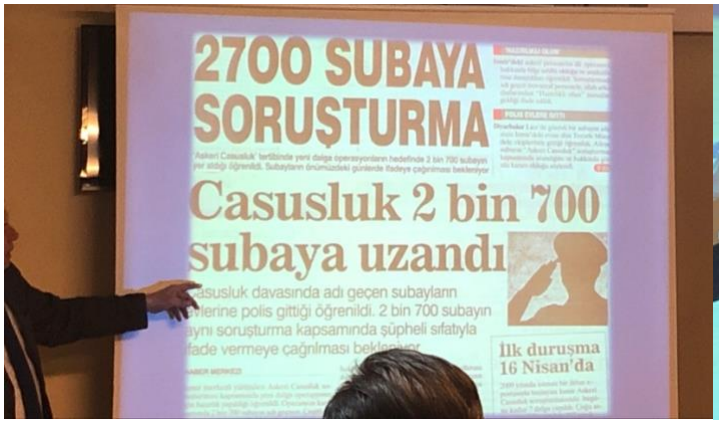

4. 26.01.19, The Cosmic Office Case, Selahattin Kısacik and Barış Erdogan
5. 16.02.19, The OdaTv Case, Müyesser Yildiz and Hanefi Avcı

6. 02.03.19, Pogrom in Military High Schools and Academies, Yağız Aksakaloğlu
7. 23.02.19, The Erzincan Case, İlhan Cihaner

ARCHIVAL & LIBRARY RESEACH

The Turkish Military Academy Library, 19.12.2018, Bakanlıklar, Ankara

- Defense Science Journal (Savunma Bilimleri Dergisi), Defense Sciences Institute
- The Land Forces Journal (Kara Kuvvetleri Dergisi), The Land Forces Command
- Çizgi Ötesi Magazine, The Turkish Military Academy
- Dissertations (Higher Education Council) (NPS) (SAVBEN)

National Defense University Library (Formerly named as General Staff College Library) Levent/ Istanbul *15.01.2019*

- **Papers Presented at the Military History Seminars since 1982**
  - Birinci, I-II, (Askeri Tarih ve Strateji), 1982, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi, 1983-1984
  - İkinci, II. Meşrutiyet Dönemi Ordu-Siyaset İlişkileri, 1984, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi, 1985
  - Üçüncü, Türk-Yunan İlişkileri, 1986, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi
  - Dördüncü, (Balkan Savaşı ve Cihan Harbi), 1988, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi, 1989
  - Beşinci, I-II, Değişen Dünya Dengeleri İçinde Askeri ve Stratejik Açıdan Türkiye, 1995, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,1996-1997
  - Altıncı, I-II, İkinci Dünya Harbi ve Türkiye, 1997, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,1998-1999
  - Yedinci, I-II, 1763-1938 Yılları Arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Ordu ve Toplum, 1999, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,2000-2001
  - ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,
  - Sekizinci, I-II, 19. ve 20. Yüzyıllarda Türkiye ve Kafkaslar, 2001, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,2000-2003
  - Dokuzuncu, I- II, Türkiye Cumhuriyeti'ni İlgilendiren Genel Konular ile 19. ve 20. Yüzyıllarda Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Balkanlardaki Askeri, Siyasi, İktisadi ve Toplumsal İlişkileri, 2003, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,2005-2006
  - Onuncu, Soğuk Savaş Dönemi ve Sonrası Savaş Tarihi Sonuçlarının Türkiye'nin Güvenliğine Stratejik Etkileri, 2005, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,2006
  - On Birinci, I-II, 18.Yüzyıldan Günümüze Ortadoğu'daki Gelişmelerin Türkiye'nin Güvenliğine Etkileri, 2007, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,2008
  - On İkinci, I-II, Kuruluşundan Günümüze Türk Ordusu, 2009, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,2009-2010
  - On Üçüncü,

- On Dördüncü, I-II, 14.Yüzyıldan Günümüze Balkanlar ve Balkan Tarihi, 2012, Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi,2014
- **Geçmişten Günümüze Ordular**, Kara Harp Akademileri, Yatın No:12/21
- **Sivil İşler: Askeri Hükümetin Hedef ve Gayeleri**, Harp Akademileri Komutanlığı Yayınevi, 1967

02.05.2019 (Military Culture, Structure, Education)

- *General-Amiral ve Albayların Yükselme-Atama-Ayrılma ve Ayırma İşlemleri hakkında Yasal Hükümler Broşürü*, Genelkurmay Başkanlığı, 1986**
- *Harp Akademilerinin Geliştirilmesi Üzerine Taslak* (1nci Safha Çalışmaları), Harp Akademileri Basımevi, Yıldız-İstanbuk, 1974 **
- *Erkan-I Harbiye Tarihçesi (Türk Ordusu Kurmaylık),* Korg. M. Mazlum İskora, Harp Akademisi Matbaası, Ankara, 1944
- *İyi Bİr Komutan Kurmay Subay ve Kh. Subayı Nasıl Olmalıdır,* Korg. Faruk Güventürk, Okat Yayınvevi, İstanbul, 1966.**
- *Lider, Komutan ve Kurmay Subay,* E. Tümg. Yusuf Alpmansü, Em. Tuğg. Nazım Akın, Em.Dz. Kur Alb. Adnan Tınaz, Harp Akademileri Basımevi, Yıldız-İstanbul, 1969
- *Moltke und der Preuss*. Generalstab, 1887
- *Genç Subayın Liderlik Kitabı*, Yb. Akif Tabak, Bnb. Bedii Çelik, Yzb. Volkan İleyen, KK. Basımevi Evrak ve Depo Müdürlüğü, 2008
- *The United States Army,* Vernon Pizer, 1963
- *NATO Almanac 1949-1999*
- *The Military Staff: Its History and Development,* J.D. Hittle, The Military Service Publishing Company, 1944
- Kumandan Sözü, Mirliva Kalkışlı Hüzeyin Hüsnü
- *Türkiye'nin Savunma Politikaları ve Silahlı Kuvvetlerinin Yapısı, MSB,* Genelkurmay Basımevi, Ankara, 198
- *Türk Silahlı Kuvvetleri Askeri Kültürü, Harp Akademileri Basımevi, İstanbul, 2002*

22.05.2019 (Religion & Ideologies)

- *Ders Alalım 1973*
- *Komünistler İşçilerimizi Nasıl Aldatıyorlar?* 1. Ordu Sıkıyönetim Komutanlığı, İstanbul 1973,
- *Komünistle Gençlerimizi ve İşçilerimizi Nasıl Aldatıyor? 1. Ordu Sıkıyönetim Komutanlığı, İstanbul1973,*
- *Komünizm Tehlikesi, Genelkurmay Basımevi, Ankara 1949*
- *Aşırı Sol Faaliyetler (Cereyanlar) ve Bunlara Karşı Tedbirle,* Korgeneral İbrahim Şenocak, 1976
- *Aldatma Stratejisi: dünya Çapında Komünist Taktiklerin incelenmesi,* Jeane J. Kirckpatrick, Genelkurmay Basımevi, Ankara, 1966
- *Türkiye'de Anarşi ve Terörün Durumu*
- *Demokrasi-Komünizm Mücadelesi*
- *Komünist Kimdir? Komünist Nedir?*
- *Dünya Gençliği ve Büyük Tehlike, Nils M. Apoland, Prefaced by Eleanor Roosevelt*
- *Komünist Cephe Eylemleri ve Taktikleri, İsmail Yalçın, E. Fikir Ajansı, 1987*
- *Komünizm ve Sosyalizm ve İslam,* Ahmet Çiftçi
- *Komünizmle Mücadele Dernekleri,* İletişim, Ertuğrul Meşe
- *Türk Silahli Kuvvetleri ve Aşırı Sol, Tayfur Ketenci*
- *Türkiye'de Komünist Hareketleri,* İlhan Darendelioğlu

- *Dünyada Komünist Darbeleri,* Çev. Cevdet San.
- *Komünist İhtilale Karşı Tedbirler, Aykut Edibali, Otağ Yayınları*
- *Kızıl Tehlike, Tekin Erer, As Basımevi, 1967*
- *Komünizm ve Türk Gençliğinin Fikir Terbiyesi*

- *Ordu ve Din,* Faik Bulut.
- *Milli ve Askerî Ahlâk*, Faik Türkmen (prefaced by Fevzi Cakmak).

A Catalogue I found in the library collates photos and short memos about the Higher Military Council (Yüksek Askerî Şûra Resimleri Kataloğu).

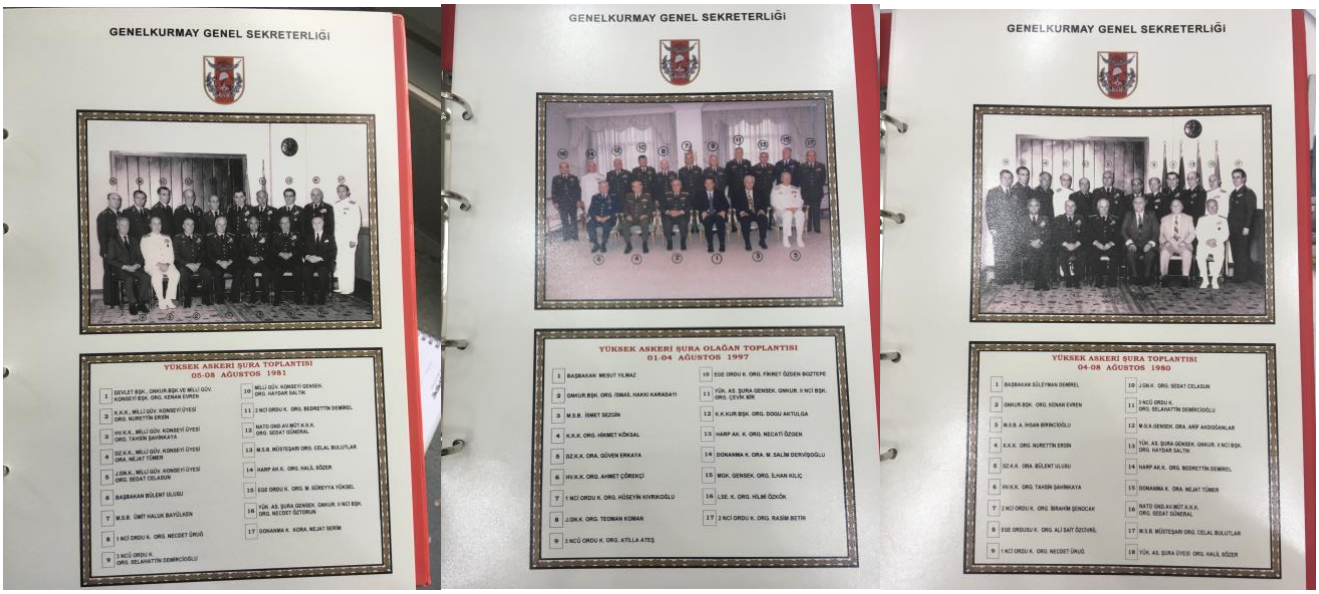

Yearbooks & Demographic Dataset

I compiled A data set that include a complete list of Turkish Staff College Alumni and General Corps from 1848-2015 for the Army, Navy, and Air Force. It includes information below. I will primarily use this dataset for multi-level analysis of geographic/ethnic representation in the Turkish military's elite cadres during especially critical junctures and key periods.

- Names (Last names)
- Date of Birth
- Birthplace/Hometown
- Military Academy Cohort (Graduation Year)
- Military Academy Graduation Ranking
- Branch and Record Number
- Staff College Cohort (Graduation Year)
- Staff College Graduation Ranking
- Highest Rank attained

- Civilian Position
- Purge/Coup/Discharge Information (I am in the process of filling this column using newspapers, government decrees, and Higher Military Council decisions.)

National Library, Ankara

- **13.12.2018**
- **16.01.2019**
- **20.01.2019**
  - The Armed Forces Journal, (Silahli Kuvvetler Dergisi), Genelkurmay ATASE Bşk. Yayınları, Genelkurmay Basımevi (bi-monthly until 1990 and quarterly thereafter)

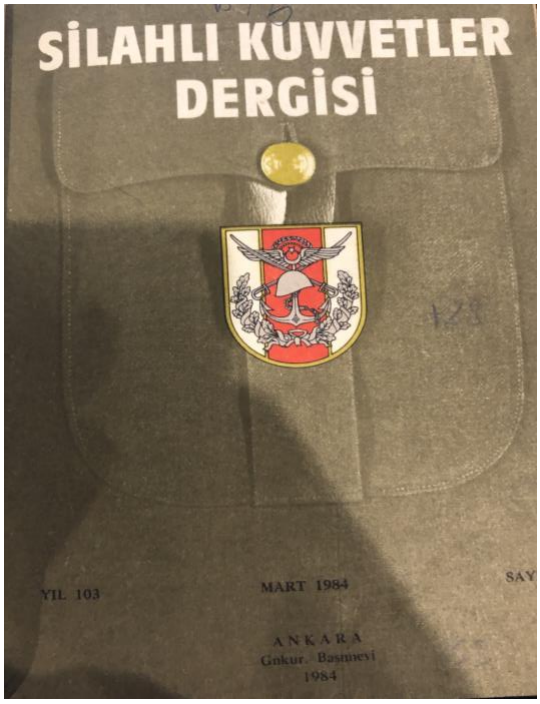

    - Yıl: 103, Sayı: 289,290, 291,292, 293, 1984
    - Yıl: 105, Sayı 301, 1986
      - Uluslararası Terör ve Başkan Regan, Em.Org. Bedrettin Demirel
      - Sovyetler Birliği Silahlı Kuvvetlerinde Siyasal Organlar, Em. Korg. Hüseyin Işık
      - ABD'nin Ortadoğu Politikası, Em. Tuğg. Fahri Çeliker
      - Teröristlerce Kimyasal ve Biyolojik Harp Maddeleri Kullanılabilir mi?, Kur. Bnb. A. Nazmi Çora
      - Türk Milleti ve Hedefleri, J.Bnb. Veysel Gani
      - Atatürk İnkılaplarıyla, Ümmet Aşamasından Millet Aşamasına, Talip Atmaca
      - Osmanlı İmparatorluğunda Ermenilerin Tanzimat'a Kadarki Durumu, Doç. Dr. Yavuz Ercan
      - Doğu Anadolu Hakkında Sosyal ve Kültürel inceleme, Oğuz Pala (Kürt Sözünün Anlamı Üzerine)
    - Yıl: 105, Sayı 303, 1986
      - Askeri Eğitim ve Öğretim Zincirinde Evreler
    - Yıl: 105, Sayı 304, 1986
    - Yıl: 105, Sayı 305, 1986
    - Yıl: 105, Sayı 306, 1986
      - Askeri Eğitim ve Öğretim Zincirinde Evreler
    - Yıl: 118, Sayı 361, 1999
      - Maksimum Verimlilik Yolunda Ilıman Örgüt İklimi, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Okullar Daire Başkanlığı
      - Öğrencilere Eğitim ve Öğretimi Sevdirmek İçi. Benimsenebilecek Hedefler ve Bu Hedeflere Ulaşmada İzlenebilecek Yöntemler, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Okullar Daire Başkanlığı
      - ABD Kara Kuvvetleri Komutanlığı Denetleme ve Değerlendirme Sistemi, Korg. M. Altay Tokat

        - ABD Kara Kuvvetlerinde Spor, Korg. M. Altay Tokat
    - Yıl: 118, Sayı 362, 1999
        - Denetimde Bir Sistem Yaklaşımı (Bütünsel Bir Denetim Sistemi Modeli) Org. Aytaç Yalman,
        - 2000'e Bir Kala NATO
        - Atatürkçülük Bir Yaşam Biçimidir, Prof. Tbp. Kd. Alb. Nurettin Özcan
        - Kalite Çemberleri Kavramı ve Uygulaması, Dr. Harun Demirkaya
    - Yıl: 119, Sayı 363, 2000
        - Türk Askeri Yargısı, Hak. Alb. Erdoğan Genel
        - Personel Politikası Oluşturmak ve Uygulamak, Dr. Prof. Bnb. Harun Demirkaya
        - Dünya Tersine Döndü: Çeçen Savaşından Alınan Dersler
    - Yıl: 119, Sayı 364, 2000
        - İnsansız Hava Araçlarında Son Durum (Çeviri)
        - SASAD Etkinlikleri, Savunma Sanayi Hakkında Bir Yorum, Doç. Dr. Y.Müh. Tuğg. Oktay Alnıak
        - Atatürk'ün Bir Lider Olarak Devlet Anlayışının Sosyolojik Analizi
    - Yıl: 119, Sayı 364, 2000
        - Golan Tepelerinin Stratejik Önemi ve Politikalar
        - Eğitimde Toplam Kalite Faktörleri ve Toplumdaki Etkileri
        - Subay ve Astsubayları İşledikleri Firar Suçlarında Dava Zaman Aşımı
        - Elektronik Ticaret Nedir? TSK Satın Alma Faaliyetlerini Nasıl Etkiler? Ütğm. Erdal Avcı
        - Dünya Devleti Olmaya Namzet Türkiye'nin Uzun Vadeli Orta Doğu Politikası ve Dikkati Çeken Hususlar, Dz. Kur. Bnb. N. Atilla Demirhan
        - Savunma Sanayiine İsrail Örneği, Hv. Y. Müh. Yzb. Ramazan Demirçalı
        - Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki Başarılı Öğrencilere Gezi Düzenlendi, Kara Kuvvetleri Eğitim ve Okullar Daire Başkanlığı
    - Yıl: 119, Sayı 364, 2000
        - Nükleer Silahlanma ve Türkiye
        - Değişim ve Adaptasyon Mücadelesinde Savunma Sanayinin Geleceği

- Tez, Subay ve Üstsubayların Amir ve Üçüncü Taraf Rolleri ile Amirle Etkileşimlerine İlişkin Algıları ve Astların İş Doyumu, Kadir Yeşilkaya, Dr. Canan Ergin, Savunma Bilimleri Enstitüsü, 2004.
- Askeri Tarih Yayınları Bibliyografyası-1, 1987
- Askeri Tarih Yayınları Bibliyografyası-2, 1989

Library of the Turkish National Assembly (TBMM), Ankara

1. Parliamentary Investigation Commission Report regarding Coups, 2012

- Interviews
- Documents
- Lists and Statistical Data
- Disciplinary processes

2. Post-retirement political affiliation and Veteran Representation in the Parliament

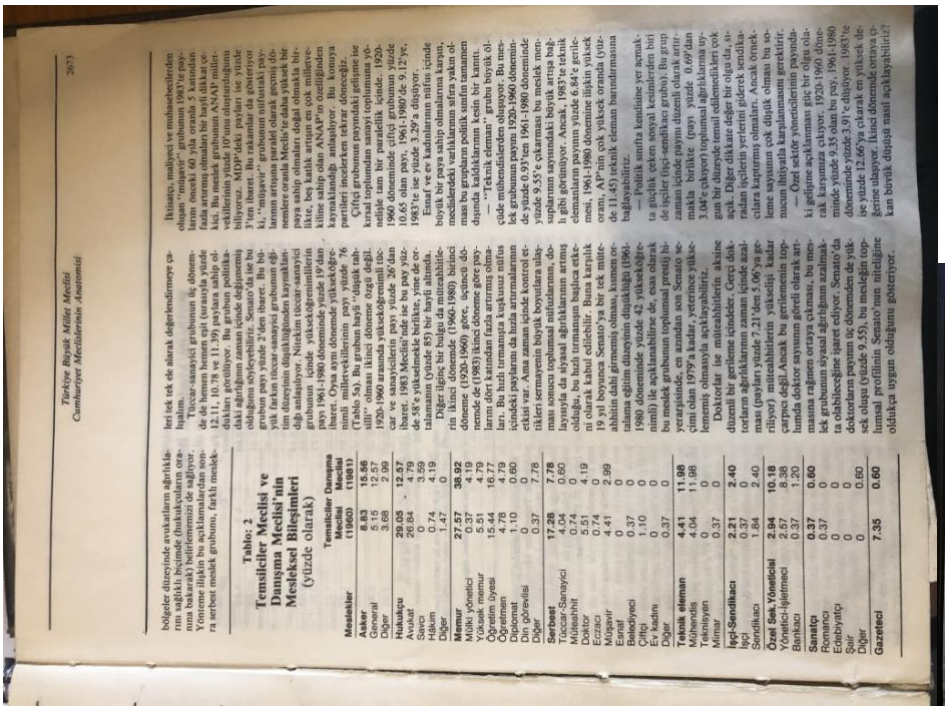

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Cumhuriyet Meclislerinin Anatomisi
2672

Tablo: 1
TBMM'nin Mesleksel Bileşimi
(yüzde olarak)

Meslekler	1920-1960	1961-1980	1983-	Senato
Asker	**9.56**	**5.21**	**6.33**	**14.63**
General	3.65	1.61	3.29	6.50
Diğer	5.91	3.60	3.04	8.13
Hukukçu	**15.39**	**28.80**	**16.21**	**34.76**
Avukat	11.22	26.92	15.19	33.30
Savcı	1.13	0.65	0.51	0.61
Hâkim	2.65	0.84	0.51	1.83
Diğer	0.49	0.29	0	1.02
Memur	**24.11**	**14.19**	**14.19**	**16.49**
Mülki yönetici (1)	1.65	0.36	0.76	2.03
Yüksek memur (2)	2.84	0.36	0.76	2.03
Öğretim üyesi	3.52	3.04	4.81	6.30
Öğretmen	6.51	6.08	3.80	4.06
Diplomat	2.38	1.96	0.76	1.02
Din görevlileri	1.46	1.81	0	
Diğer	5.83	0.87	1.77	0
Serbest	**36.29**	**31.40**	**38.21**	**15.65**
Tüccar-Sanayici	12.11	10.78	11.39	2.03
Mühendis	7.28	1.16	5.06	0
Doktor (3)	1.21	0.73	5.06	9.95
Eczacı	0.93	1.09	1.77	2.02
Müşavir-(4)	1.46	1.51	7.85	2.64
Belediyeci	0	0.14	0	
Çiftçi (5)	0.19	0	0	1.22
Ev kadını	0.16	9.12	3.29	0.61
Diğer	1.42	0.07	0.25	0
		0.80	3.54	0.41
Teknik Eleman	**0.93**	**9.55**	**6.84**	**(7.72)**
Mühendis	0.61	8.39	4.56	7.11
Teknisyen	0.16	0.29	0.51	0
Mimar	0.16	0.87	1.77	0.61
İşçi-Sendikacı	**0.69**	**1.95**	**3.04**	**1.22**
İşçi	0.49	0.87	0.51	0.61
Sendikacı	0.20	1.08	2.53	0.61
Özel Sektörde Yönetici	**9.35**	**3.91**	**12.66**	**6.30**
Yönetici-İşletmeci	1.82	3.04	11.65	5.69
Bankacı	0.20	0.87	1.01	0.41
Diğer	7.33	0	0	0
Sanatçı	**0.85**	**0.14**	**0.25**	**0**
Ressam-Heykeltıraş	0.20	0	0	0
Edebiyatçı	0.41	0.07	0.25	0
Şair	0.24	0	0	0
Diğer	0.20	0.07	0	0
Gazeteci	**2.63**	**4.85**	**2.28**	**1.83**

Notlar: 1- Bucak Müdürü, Kaymakam, Vali; 2- Müsteşar, Yönetici; 3- Veteriner ve Diş Hekimleri dahil; 4- İktisatçı, Maliyeci, Muhasebeci; 5- Kooperatifçi, Ziraatçı.

rin, esnaflar ile tüccar-sanayici'nin sosyo-politik açıdan ortak yanlarının pek fazla olduğu söylenemez. Bir bakıma avukatlık ve hukukçuluk da bu grubun dağılımını yapmanın olanaklı kıldığı gibi, partiler ve bölgeler düzeyinde avukatların ağırlıklarını sağlıklı biçimde (hukukçuların oranına bakarak) belirlenmesi de sağlıyor. Bu nedenle hukukçuları da son sıra serbest meslek grubunu, farklı meslek gruplarının toplamına niteliğinde tek ortak özellikleri maaşlı olmamaları. Ama ev kadınları ile çoğunluğu bilyük toprak sahiplerinden oluşan çiftçile-

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Cumhuriyet Meclislerinin Anatomisi
2673

Tablo: 2
Temsilciler Meclisi ve Danışma Meclisi'nin Mesleksel Bileşimleri
(yüzde olarak)

Meslekler	Temsilciler Meclisi (1960)	Danışma Meclisi (1981)
Asker	**8.83**	**15.86**
General	5.15	12.57
Diğer	3.68	2.99
Hukukçu	**29.05**	**12.57**
Avukat	25.84	4.79
Savcı	0	3.59
Hâkim	0.74	4.19
Diğer	1.47	0
Memur	**27.57**	**38.92**
Mülki yönetici	0.37	4.19
Yüksek memur	5.51	4.79
Öğretim üyesi	15.44	16.77
Öğretmen	4.78	4.79
Diplomat	1.10	0.60
Din görevlisi	0	0
Diğer	0.37	7.78
Serbest	**17.28**	**7.78**
Tüccar-Sanayici	4.04	0.60
Müteahhit	0.74	0
Doktor	5.51	4.19
Eczacı	0.74	0
Müşavir	4.41	2.99
Esnaf	1.47	0
Belediyeci	0.37	0
Çiftçi	1.10	0
Ev kadını	0	0
Diğer	0.37	0
Teknik eleman	**4.41**	**11.98**
Mühendis	4.04	11.98
Teknisyen	0	0
Mimar	0.37	0
İşçi-Sendikacı	**2.21**	**2.40**
İşçi	0.37	0
Sendikacı	1.84	2.40
Özel Sek.Yöneticisi	**2.94**	**10.18**
Yöneticı-İşletmeci	2.57	8.38
Bankacı	0.37	1.20
Sanatçı	**0.37**	**0.60**
Romancı	0.37	0
Edebiyatçı	0	0
Şair	0	0.60
Diğer	0	0
Gazeteci	**7.35**	**0.60**

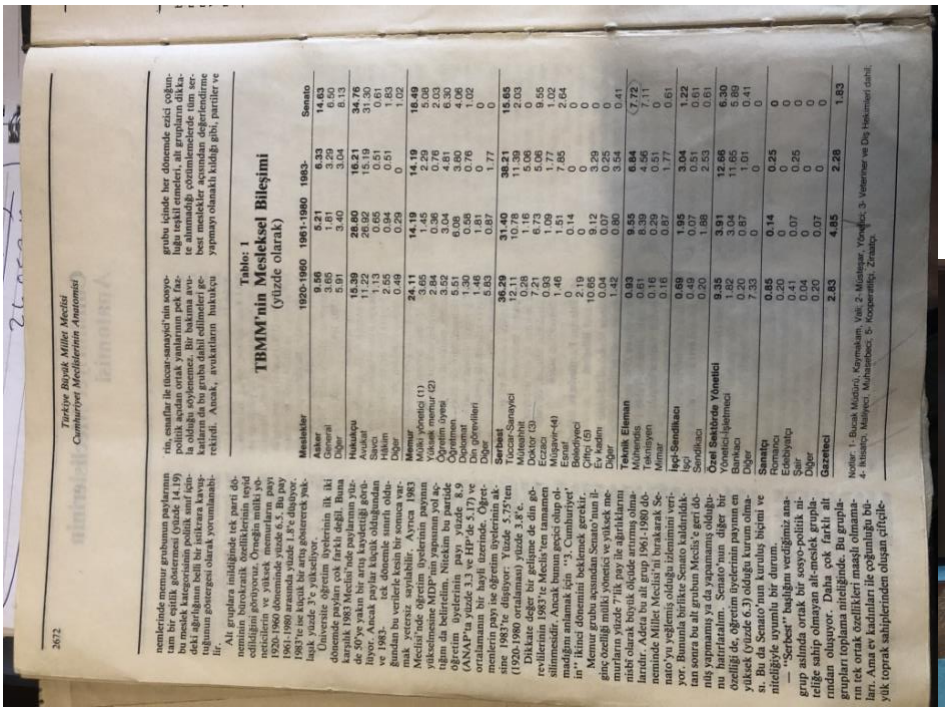

3. Soldiers and Ballots: Historical Provincial Election Data

- Election District and Location of Ballot box.

Tablo: 4a

TBMM'nin Bölgelere Göre Mesleksel Bileşimi (1920-1960)

(yüzde olarak)

Meslekler	İstanbul	Ankara	İzmir	Bölge 1	Bölge 2	Bölge 3	Bölge 4
Asker	10.77	10.47	4.48	9.98	9.64	8.10	10.86
Hukukçu	6.92	17.44	17.91	14.66	13.20	18.64	16.57
Memur	27.69	20.93	25.37	20.12	26.14	23.82	26.67
Serbest	29.23	36.05	29.85	42.43	34.51	34.85	34.67
Teknik Eleman	3.08	1.16	0.00	0.78	1.78	0.49	0.57
İşçi-Sendikacı	5.38	1.16	2.99	0.16	1.27	0.16	0.00
Özel Sektörde Yönetici	9.23	6.98	14.93	8.11	10.15	11.50	6.67
Sanatçı	2.31	0.00	1.49	0.62	1.01	0.65	0.95
Gazeteci	5.38	5.81	2.99	3.12	2.28	1.78	3.05

Not: Bölgelerin hangi illeri kapsadığı haritada gösterilmiştir.

ları açıktır. Ancak bu durumun bir sapmaya yol açtığı söylenemez, çünkü sonuç olarak bu milletvekilleri CHP üyesidirler. Doğrusu, bu milletvekillerinin birinci kolonda da sayıma girmeleri olurdu. Ama bilgisayar işlemlerine ilişkin zaman tahdidi bunu olanaksızlaştırdı. Bununla birlikte kaba bir inceleme, tek parti döneminin mesleksel bileşiminin bu eksiklik yüzünden dikkate değer bir değişikliğe uğramadığını gösteriyor. Tek parti özelliklerinin kısmen de olsa 1946 sonrası CHP'ye yansıması ise bu partinin iki dönemi arasında ortaya çıkan farklılaşma eğilimlerini değiştirmekten çok, eğilimlerin derecesini etkiliyor. Bu yöntemsel açıklamalardan sonra konumuza geçebiliriz.

— Tablo 3a incelendiğinde DP ile tek parti dönemi arasında mesleksel bileşim açısından belirgin farklar olduğu hemen göze çarpıyor. Bir kere asker ve sivil bürokrasi kökenli milletvekilleri DP'de çok daha az temsil ediliyorlar: Askerler yüzde 13.9'a karşılık yüzde 4.6, memurlar yüzde 34.3'e karşılık yüzde 15.4. İkincisi, serbest mesleklerden gelen milletvekillerinin oranı DP'de belirgin biçimde yüksek: Yüzde 29.2'ye karşılık yüzde 43.5. Bu farklılığın başlıca nedeni ise tüccar-sanayici grubunun payını büyük ölçüde artırmış olmasıdır. Bu kesimin payı tek parti döneminde yüzde 8.44 iken, DP'de iki kat artarak yüzde 16.96'ya çıkıyor. Serbest meslek erbabına avukatları da katacak olursak, DP serbest meslek er-

Dört Bölgenin Kapsamına Giren İller

Tablo: 4b

TBMM'nin Bölgelere Göre Mesleksel Bileşimi (1961-1980)

(yüzde olarak)

Meslekler	İstanbul	Ankara	İzmir	Bölge 1	Bölge 2	Bölge 3	Bölge 4
Asker	4.90	8.57	7.84	6.30	5.26	4.65	3.22
Hukukçu	23.53	25.71	17.65	22.47	32.63	29.24	39.87
Memur	18.63	12.86	11.76	18.36	8.95	16.61	9.00
Serbest	27.45	24.29	31.37	31.23	28.95	30.23	36.33
Teknik Eleman	8.82	7.14	3.92	9.86	13.68	10.63	6.75
İşçi-Sendikacı	5.88	7.14	9.80	1.36	1.58	0.66	0.32
Özel Sektörde Yönetici	1.96	8.57	7.84	4.10	5.79	3.99	1.29
Sanatçı	0.98	0.00	0.00	0.27	0.00	0.00	0.00
Gazeteci	7.84	5.71	9.80	6.03	3.16	3.99	3.22

Tablo: 4c

TBMM'nin Bölgelere Göre Mesleksel Bileşimi (1983-)

(yüzde olarak)

Meslekler	İstanbul	Ankara	İzmir	Bölge 1	Bölge 2	Bölge 3	Bölge 4
Asker	5.56	4.55	6.25	5.41	5.56	10.39	3.61
Hukukçu	11.11	18.18	18.75	18.02	20.37	14.29	19.28
Memur	19.44	36.36	6.25	9.91	7.41	14.29	16.87
Serbest	25.00	22.73	25.00	38.74	42.59	45.45	38.55
Teknik Eleman	5.56	9.09	6.25	9.91	3.70	5.19	6.02
İşçi-Sendikacı	11.11	0.00	0.00	3.60	3.70	0.00	2.41
Özel Sektörde Yönetici	16.67	4.55	25.00	13.51	12.96	9.09	12.05
Sanatçı	0.00	0.00	6.25	0.00	0.00	0.00	0.00
Gazeteci	5.56	4.55	6.25	0.90	3.70	1.29	1.20

Tablo: 3b

Partilerin Mesleksel Bileşimi (1961-1980)

Meslekler	CHP Sayı	CHP %	AP Sayı	AP %	MSP Sayı	MSP %	MHP Sayı	MHP %
Asker	26	4.47	32	5.39	1	1.75	2	12.5
Hukukçu	194	33.33	153	25.79	9	15.79	4	25.0
Memur	81	13.92	81	13.64	11	19.30	4	25.0
Serbest	171	29.38	190	31.99	20	35.09	4	25.0
Teknik Eleman	46	7.90	68	11.45	14	24.56	0	0
İşçi-Sendikacı	11	1.89	13	2.19	0	0	0	0
Özel Sektörde Yönetici	26	4.47	24	4.04	1	1.75	0	0
Sanatçı	1	0.17	1	0.17	0	0	0	0
Gazeteci	26	4.47	32	5.39	1	1.75	2	12.50

Tablo: 3c

Partilerin Mesleksel Bileşimi (1983-)

Meslekler	ANAP Sayı	ANAP %	HP Sayı	HP %	MDP Sayı	MDP %
Asker	6	2.82	10	8.62	9	12.86
Hukukçu	37	17.37	19	16.38	13	18.57
Memur	20	9.39	19	16.38	16	22.86
Serbest	104	48.83	35	30.17	12	17.14
Teknik Eleman	19	8.92	3	2.59	5	7.14
İşçi-Sendikacı	2	0.94	7	6.03	3	4.29
Özel Sektörde Yönetici	23	10.80	17	14.66	10	14.29
Sanatçı	0	0.0	1	0.86	0	0.0
Gazeteci	2	0.94	5	4.31	2	2.86

MEMOIRS

Published Books

27 Mayis:
Dundar Seyhan, Cemal Madanoglu, etc.
12 Mart:
Saffet Alp, Muhsin Batur, etc.
12 Eylul:
Kenan Evren, Haydar Saltik, Kenan Esengin, Omer Yazgan, etc.
28 Subat:
Adnan Tanriverdi etc.
27 Nisan:
Ozden Ornek, Cetin Dogan, Ilker Basbug, etc.

MUSEUMS & MEMORIALS

1. The Harbiye Military Museum
2. The Naval Museum
3. The Staff College Museum
4. The Kuleli Military High School

PRIMARY RESOURCES

1. Field Manuals
2. Legal Documents
3. Dissertations and Master's Theses
4. Memoirs
5. Curriculums and Textbooks
6. Social Media Accounts